

4 клас ЯДС

Марійка Підгірянка про красу природи.

Як далеко в минуле ми можемо зазирнути?

Мета

- розширити уявлення про життя та творчість М. Підгірянки;
- активізувати пізнавальну діяльність дітей, їхній життєвий досвід;
- збагачувати активний словник відповідно до тематики тижня;
- розвивати самостійне мислення, уміння досліджувати, уяву, доказове та зв'язне мовлення, пам'ять, увагу, дрібну моторику, критичне мислення, навички вільного спілкування;
- виховувати вміння помічати красу навколишнього світу.

Очікувані результати навчання

- дитина читає подумки та виразно вголос тексти різних видів;
- розповідає (докладно, стисло або вибірково), про що йдеться в тексті;
- ставить запитання різної спрямованості: до змісту твору, до автора, до читача;
- виділяє ключові слова та пояснює, як вони допомагають зрозуміти зміст тексту;
- підтримує діалоги з тем, пов'язаних із важливими життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом, висуває власні гіпотези;
- ставить запитання дорослим і одноліткам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;
- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- робить висновки зі спостережень і досліджень разом з учителем або самостійно;
- систематизує та узагальнює інформацію;
- розрізняє в реченні частини мови, добирає синоніми до поданих слів;
- знає цікаві факти із життя української поетеси Марійки Підгірянки.

Обладнання

- підручник О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко “Я досліджую світ” 4 клас (частина 1);
- звичайний зошит;
- роздруківки “Хмара слів”, “Знайди і розфарбуй”;
- портрет М. Підгірянки, виставка книжок із творами поетеси;
- різноколірні олівці.

ХІД УРОКУ

1. Емоційне налаштування

1 Вправа “Дарую усмішку”

Усміхніться одне одному, подаруйте усмішку мені й скажіть: “Я сьогодні найкращий / найкраща!”.

І з таким настроєм розпочнемо наш урок.

2

Вправа “Уявне малювання”

Уявіть себе художниками й художницями. Якими фарбами ви намалювали б свій сьогоднішній ранок? Чому?

2. Повідомлення теми уроку

Слухання пісні “Місяць і зорі”

Послухайте пісню “Місяць і зорі” у виконанні Віки Воробйової. Слухаючи, спробуйте уявити / намалювати, про що йдеться у пісні.

- Які у вас враження від пісні?
- Який настрій викликала ця пісня? Чому?
- Як ви зрозуміли, про що ця пісня?
- Які картини ви намалювали в уяві?

1

2

Вправа “Прочитай”

Музику до пісні написала Алла Басова. А чи знаєте ви, хто написав слова? (*Діти висловлюють припущення.*)

- Авторкою слів цієї пісні є відома українська дитяча поетеса, ім'я якої ви дізнаєтеся, коли розплутаете і прочитаєте слова.

рійМака рянПідкагі

Сьогодні нас запрошує у подорож поетеса, закохана в красу рідного краю — Марійка Підгірянка.

Такий псевдонім вона обрала тому, що народилася поблизу Карпатських гір.

- Пригадайте, яка природа Карпат. Що ви можете розповісти про цей край?
- Розгляньте виставку книжок і пригадайте, які вірші Марійки Підгірянки ви вже знаєте. Про що вони? Можливо, хтось хоче розповісти вірш?
- Розкажіть, що ви знаєте про Марійку Підгірянку.

Більшість творів поетеса написала для дітей і про дітей. У них — мрії про майбутнє народу, оспівування краси рідного краю, природи Карпат.

3. Перегляд відео “Квітка з полонини”

Перегляньте уважно відео й запишіть три факти з біографії поетеси, які вас зацікавили.

- Що ви дізналися про Марійку Підгірянку?
- Які факти вас зацікавили / здивували в біографії поетеси?

4. Хмара слів

Об'єднайтеся в групи й заповніть хмару слів про Марійку Підгірянку. Запишіть слова, які допоможуть вам розповісти про відому українку (див. роздруківку “Хмара слів”).

5. Фізкультхвилинка “Україно, ми твоя надія”

Відпочиньте. Порухайтесь у веселому українському таночку.

6. Вправа “Добери”

Повертаючись зі шкільного музею Марійки Підгірянки, Олег помітив на сходах наклейки і вирішив дібрати слова — різні частини мови, які характеризують постать поетеси та її творчість. Наведіть власні приклади таких слів (*підр., с. 44, завд. 2*).

Методичні поради ▶

Об'єднайте дітей у пари та запропонуйте заповнити сходинок, добираючи слова — різні частини мови. Зверніть увагу, що учні / учениці можуть використовувати інформацію з відео та хмар слів. За бажання, діти презентують свої роботи. Поцікавтеся, чи однакові слова записані в парах? Чому?

Приклад такого запису:

Іменник: поетеса

Прикметник: українська, дитяча

Дієслово: писала, перекладала, навчала

Займенник: вона

Числівник: 40 років, 82 роки

Прислівник: змалку, сьогодні, потрібен.

7. Вправа “Спробуй дізнатися”

В експозиції музею зібрані особисті речі та документи Марійки Підгірянки. А на стіні висить ось така картина. Про які деталі життя та особливості характеру поетеси вона розповідає? Що ви можете дізнатися про суспільство того часу, дивлячись на неї? Розкажіть (підр., с. 45, завд. 3).

8. Вправа “Знайди помилки”

Свої враження від відвідин кімнати-музею Юстина вирішила описати у шкільному блозі. Текстовий редактор позначив два слова в її тексті як помилкові. Які це слова? Запишіть ці слова правильно. (підр., с. 45, завд. 4).

9. Робота з уривком вірша М. Підгірянки “Осінні дні”

Самостійне читання уривка вірша (підр., с. 44, завд. 1)

1

Вправа “Дай відповідь”

- 2
- Чи здогадалися ви, хто є авторкою цього уривка?
  - Які ознаки осені описала поетеса у своєму творі?
  - А чим приваблює осінь вас? Розкажіть про осінь, використовуючи яскраві слова з вірша.

10. Вправа “Знайди і розфарбуй”

Знайдіть у “хмарі слів” три групи синонімів і розфарбуйте їх відповідними кольорами: (див. роздруківку “Знайди і розфарбуй”).

- Слова, що підкреслюють багатство осені — **червоним** кольором,
  - слова, пов’язані з частими опадами восени — **блакитним**,
  - слова, що передають красу та принади золотої осені — **жовтим**.
- Які з цих синонімів ви використали б, щоб описати осінь, яку зобразила М. Підгірянка у своєму вірші?

11. Онлайн-вправа “М. Підгірянка. Загадки”

Відгадайте загадки, які написала для дітей М. Підгірянка.

ВИКОНАТИ ОНЛАЙН-ЗАВДАННЯ

12. Рефлексія

- З яким настроєм ви закінчите урок?
- Запишіть у зошиті 5 слів, що стосуються теми нашого уроку. Поясніть свій вибір.
- Про що ви розкажете своїм друзям / подругам?

Вправа “Продовж речення”

Пригадайте тему вчорашнього уроку і продовжте речення.

Вчора я дізнався / дізналася...

Мені було цікаво...

Мене здивувало...

Тепер я знаю...

